

Endüstriyel Tasarım Bölümü Öğrenim Çıktıları ve Proje Dersleri Değerlendirme Raporu

Giriş

Bu rapor, On dokuz Mayıs Üniversitesi Güzel Sanatlar Fakültesi Endüstriyel Tasarım Bölümü'nün dört yıllık lisans programı kapsamında öğrencilere kazandırılması hedeflenen öğrenim çıktıları ile proje/stüdyo derslerine ilişkin değerlendirmeleri kapsamaktadır. Raporun temel amacı, öğrencilerin program öğrenim çıktıları doğrultusunda edindikleri bilgi, beceri ve yetkinlik düzeylerini öz değerlendirme yoluyla ortaya koymalarını sağlamak ve ayrıca proje derslerinin içerik, süre, iş yükü ve kapsam dengesine ilişkin öğrenci görüşlerini analiz etmektir.

Bu doğrultuda, 2024–2025 eğitim-öğretim yılı mezuniyet aşamasındaki öğrencilere yönelik çevrimiçi bir anket hazırlanmış ve uygulanmıştır. Ankete toplam 38 öğrenci katılım göstermiştir. Anket formu, 1'den 5'e kadar derecelendirilmiş kapalı uçlu sorularla nicel veri toplarken; aynı zamanda açık uçlu sorular aracılığıyla nitel verilerin elde edilmesini de amaçlamıştır.

1. Öğrenim Çıktıları Genel Değerlendirmesi

Öğrencilere, lisans programının temel öğrenim çıktıları çerçevesinde kendilerini hangi düzeyde yetkin gördükleri sorulmuştur. Katılımcılardan her bir öğrenim çıktısını, 1 (çok yetersiz) ile 5 (çok yeterli) arasında puanlamaları istenmiştir. Buna ek olarak, her bir çıktının hangi dersler aracılığıyla kazanıldığına dair görüşlerini açık uçlu sorularla belirtmeleri talep edilmiştir. Aşağıda sunulan grafik, ilk 15 öğrenim çıktısına ilişkin öğrencilerin ortalama değerlendirme puanlarını göstermektedir:

Öğrenim Çıktıları Ortalama Değerlendirme Puanları

2. Öğrenim Çıktılarına İlişkin Detaylı Analizler

Aşağıda, öğrencilerin öz değerlendirme anketi kapsamında 15 temel öğrenim çıktısına verdikleri ortalama puanlar ve bu çıktılarla ilişkilendirilen dersler yer almaktadır. Her öğrenim çıktısı, öğrencilerin hangi dersler aracılığıyla ilgili kazanımı edindiklerine dair beyanlarına ve genel değerlendirme eğilimlerine göre analiz edilmiştir.

1. Gözlem yapma, problem tanımlama, ayrıştırma ve çözme bilgi ve becerileri.

Ortalama Puan: 4.27

İlişkilendirilen Dersler: Endüstriyel Tasarım Proje Dersleri (I, II, III, IV, V), Bitirme Projesi

Analiz: Öğrenciler bu yetkinliği ağırlıklı olarak uygulamalı proje dersleri aracılığıyla kazandıklarını belirtmiştir. Ortalama puan 4.27 ile yüksek düzeydedir.

2. Tasarım dilini oluşturan öge ve ilkeleri görselleştirebilme.

Ortalama Puan: 3.73

İlişkilendirilen Dersler: Tasarım tasarım (I, II), Endüstriyel Tasarımda Görselleştirme Teknikleri

Analiz: Bu kazanımın, temel tasarım eğitimi ve görselleştirme odaklı dersler aracılığıyla geliştirildiği görülmektedir. Ortalama puan 3.73 ile yüksek düzeydedir.

3. Tasarım sürecini planlama ve yönetebilme.

Ortalama Puan: 3.70

İlişkilendirilen Dersler: Endüstriyel Tasarım Proje Dersleri (I, II, III, IV, V), Bitirme Projesi ve Tasarım Yönetimi

Analiz: Öğrenciler, tasarım sürecinin planlanması ve yönetimi konusundaki yetkinliklerini özellikle proje dersleri ve ilgili teorik içerikler aracılığıyla geliştirdiklerini ifade etmiştir. Ortalama puan 3.7 ile yüksek düzeydedir.

4. Kullanıcı ihtiyaçlarını ve kullanım süreçlerini anlamaya yönelik tasarım odaklı araştırma planlama, yürütme, değerlendirme ve sonuçlarını tasarım sürecine aktarabilme.

Ortalama Puan: 4.11

İlişkilendirilen Dersler: Endüstriyel Tasarım Proje Dersleri (I, II, III, IV, V) ve Bitirme Projesi

Analiz: Kullanıcı araştırmalarına dayalı tasarım geliştirme becerisinin proje odaklı derslerde etkin biçimde kazandırıldığı görülmektedir. Ortalama puan 4.11 ile yüksek düzeydedir.

5. Tasarım fikirlerini iki ve üç boyutlu olarak farklı iletişim araç ve yöntemleri ile ifade edebilme.

Ortalama Puan: 3.84

İlişkilendirilen Dersler: Bilgisayar Destekli Tasarım (I, II), Perspektif (I, II), Çizim (I, II), Endüstriyel Tasarımda Görselleştirme Teknikleri

Analiz: Öğrencilerin bu kazanımı genellikle dijital ve geleneksel çizim tekniklerini içeren uygulamalı dersler aracılığıyla kazandıkları görülmektedir. Ortalama puan 3.84 ile yüksek düzeydedir.

6. Kullanım değeri olan ürün, hizmet ve sistemlere yönelik, verilen süre içerisinde yeterli sayıda ve nitelikte tasarım konsepti üretebilme ve geliştirebilme.

Ortalama Puan: 3.7

İlişkilendirilen Dersler: Endüstriyel Tasarım Proje Dersleri (I, II, III, IV, V) ve Bitirme Projesi

Analiz: Öğrencilerin bu kazanımı genellikle yoğun tasarım pratiği yürüttüğü proje dersleri aracılığıyla kazandıkları görülmektedir. Ortalama puan 3.7 ile yüksek düzeydedir.

7. Endüstriyel tasarımda kullanılabilen malzeme ve üretim yöntemlerini bilme ve değerlendirerek tasarım sürecinde kullanabilme.

Ortalama Puan: 2.89

İlişkilendirilen Dersler: Malzeme Bilgisi, Üretim Yöntemleri, Model Yapımı (I, II)

Analiz: Öğrencilerin bu kazanımı genellikle üretim süreçleri ve malzeme bilgisi odaklı teorik ve uygulamalı derslerde kazandıkları görülmektedir. Ortalama puan 2.89 ile yüksek düzeydedir.

8. 3 boyutlu model ve prototip yapımına yönelik yöntemleri bilme ve tasarım sürecinde kullanabilme.

Ortalama Puan: 3.27

İlişkilendirilen Dersler: Model Yapımı (I, II)

Analiz: Öğrencilerin bu kazanımı genellikle Model Yapımı gibi uygulamalı derslerde kazandıkları görülmektedir. Ortalama puan 3.27 ile yüksek düzeydedir.

9. Endüstriyel tasarıma etki eden teknolojik gelişmeleri takip ederek tasarım sürecine entegre edebilme.

Ortalama Puan: 3.57

İlişkilendirilen Dersler: Bilgisayar Destekli Tasarım (I, II), Bitirme Projesi

Analiz: Öğrencilerin bu kazanımı genellikle dijital dersleri ve Bitirme Projesi sürecinde kazandıkları görülmektedir. Ortalama puan 3.57 ile yüksek düzeydedir.

10. Ulusal ve uluslararası ortamlarda farklı disiplinlerden uzmanlarla ekip içerisinde etkin çalışabilme.

Ortalama Puan: 3.0

İlişkilendirilen Dersler: Staj (I, II), Bitirme Projesi, Girişimcilik ve Yenilikçilik

Analiz: Öğrencilerin bu kazanımı genellikle saha deneyimi (staj) ve proje süreçlerinde kazandıkları görülmektedir. Ortalama puan 3.0 ile yüksek düzeydedir.

11. Toplumun yaşam kalitesini yükseltecek ürün, hizmet ve sistemlerin tasarımında sürdürülebilirlik ilkelerini uygulayabilme.

Ortalama Puan: 3.76

İlişkilendirilen Dersler: Sürdürülebilirlik için Tasarım, Endüstriyel Tasarım Proje Dersleri (III, IV)

Analiz: Öğrencilerin bu kazanımı sürdürülebilirlik temalı seçmeli dersler ve ilgili proje dersleri aracılığıyla kazandıkları görülmektedir. Ortalama puan 3.76 ile yüksek düzeydedir.

12. Toplumsal, bireysel ve bağlamsal farklılıklara karşı duyarlı olabilme ve yaşam boyu öğrenme yaklaşımı geliştirebilme.

Ortalama Puan: 3.86

İlişkilendirilen Dersler: Tasarım Kuram ve Yöntemleri

Analiz: Öğrencilerin bu kazanımı genellikle tasarım disiplininin sosyal yönünü anlamaya yönelik teorik içerikli derslerde kazandıkları görülmektedir. Ortalama puan 3.86 ile yüksek düzeydedir.

13. Mesleki pratiğe yönelik kanun ve yönetmelikler, fikri ve sınai mülkiyet hakları ve etik ilkeler konusunda bilgi ve sorumluluk sahibi olma.

Ortalama Puan: 3.70

İlişkilendirilen Dersler: Tasarım ve Ticarileşme, Fikri Mülkiyet Hakları

Analiz: Öğrencilerin bu kazanımı genellikle mesleki etik ve hukuki farkındalıkları üzerine verilen dersler aracılığıyla kazandıkları görülmektedir. Ortalama puan 3.7 ile yüksek düzeydedir.

14. Endüstriyel tasarıma etki eden tarihi, kültürel ve sanatsal bağlamları bilme ve yorumlayabilme.

Ortalama Puan: 3.57

İlişkilendirilen Dersler: Tasarım Tarihi, Sanat Tarihi (I, II)

Analiz: Öğrencilerin bu kazanımı genellikle tasarımın tarihsel ve kültürel bağlamı üzerine verilen dersler aracılığıyla kazandıkları görülmektedir. Ortalama puan 3.57 ile yüksek düzeydedir.

15. Bir yabancı dili en az Avrupa Dil Portföyü B1 Genel Düzeyinde kullanarak alanındaki bilgileri izleyebilme ve meslektaşları ile iletişim kurabilme.

Ortalama Puan: 2.68

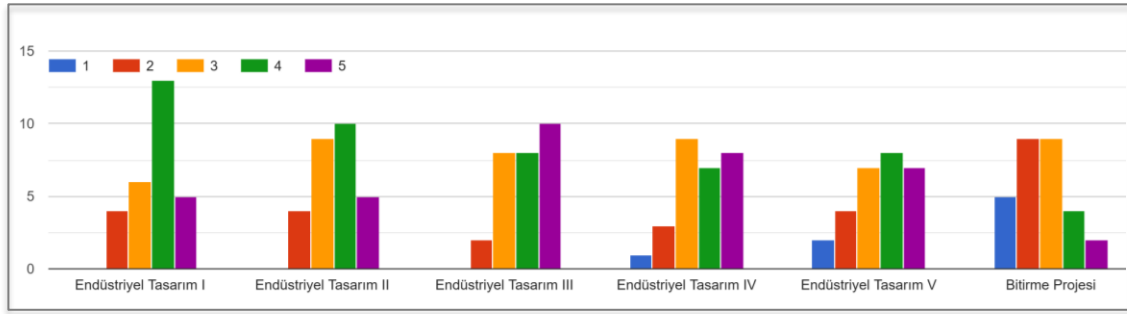
İlişkilendirilen Dersler: İleri Yabancı Dil, Staj (I, II)

Analiz: Öğrencilerin bu kazanımı genellikle yabancı dil eğitimi ve staj süreçlerinde kazandıkları görülmektedir. Ortalama puan 2.68 ile yüksek düzeydedir.

3. Proje Dersleri Değerlendirmesi

Öğrencilere, proje derslerinin iş yükü, içerik kapsamı ve süre açısından dengeli olup olmadığını değerlendirmeleri istenmiştir. Bu değerlendirme, 1 (çok dengesiz) ile 5 (çok dengeli) arasında yapılan bir ölçekle gerçekleştirilmiştir.

Proje Derslerinde İş Yükü, Kapsam ve Süre Dengesi (1 = Çok Dengesiz / 5= Çok dengeli ve yeterli)

Açık uçlu yanıtlar doğrultusunda öne çıkan bulgular şunlardır:

- **Bitirme Projesi** dersinin kapsamı dikkate alındığında, ayrılan ders saatinin yetersiz olduğu sıkça dile getirilmiştir.
- **Endüstriyel Tasarım III ve IV (ETA301–302)** derslerinde, yönlendirme eksikliği ve konu derinliğinde yetersizlik yaşandığı belirtilmiştir.
- Proje danışmanlık süreçlerinin yürütülme biçiminde öğretim elemanları arasında farklılık olduğu ve bu konuda bir standardizasyon eksikliği hissedildiği ifade edilmiştir.

Bu bulgular, proje derslerinin genel olarak program çıktılarıyla güçlü bir ilişki kurduğu ancak uygulama sürecinde bazı yapısal iyileştirmelere ihtiyaç duyulduğunu göstermektedir.

4. Bölüm Bazlı Gözlemler

4.1 Kuramsal ve Teknik Dersler

Kuramsal derslerin, program öğrenim çıktılarıyla olan ilişkisi öğrenciler tarafından sınırlı olarak değerlendirilmiştir. Öğrenciler, bu derslerin teorik düzeyde yeterli bilgi sunduğunu kabul etmekle birlikte, içeriğin uygulamaya aktarımı konusunda daha fazla desteğe ihtiyaç duyduklarını belirtmişlerdir.

4.2 Proje ve Uygulamalı Dersler

Öğrenciler, program öğrenim çıktılarının büyük çoğunluğunu proje ve uygulamalı dersler aracılığıyla kazandıklarını ifade etmişlerdir. Bu dersler, gerçek tasarım sürecine yönelik deneyim kazandırma açısından en etkili öğrenme ortamı olarak değerlendirilmiştir.

5. Sonuç ve Öneriler

5.1 Genel Sonuçlar

Yürütülen değerlendirme çalışması sonucunda,

- Endüstriyel Tasarım lisans programının öğrenim çıktılarının genel olarak öğrenciler tarafından yeterli düzeyde kazanıldığı,
- Proje derslerinin öğrenme süreçlerinde oldukça etkili olduğu,
- Kuramsal içeriklerin tasarım pratiğiyle entegrasyonu konusunda iyileştirme gereksinimi bulunduğu anlaşılmaktadır.

5.2 Öneriler

Kuramsal Ders İçeriğinin Güçlendirilmesi: Kuramsal dersler, vaka analizleri, örnek olay incelemeleri ve uygulamalı atölye çalışmaları ile desteklenerek daha etkin hale getirilmelidir.

Profesyonel Yetkinlik Alanlarının Geliştirilmesi: Yabancı dil, mesleki İngilizce, fikri mülkiyet hakları ve tasarım etiği gibi alanlara yönelik ders içerikleri güncellenmeli ve kapsamı genişletilmelidir.

Proje Danışmanlığı Süreçlerinin Standartlaştırılması: Proje derslerinde yürütülen danışmanlık süreçleri belirli bir çerçeveye oturtulmalı, geri bildirim mekanizmaları sistematik hale getirilmelidir.

Öğrenci Geri Bildirimlerinin Kalite Güvencesine Entegrasyonu: Öğrencilerden alınan geri bildirimler düzenli aralıklarla toplanmalı ve kalite güvence sistemine entegre edilerek iyileştirme süreçlerine yön vermelidir.

5.3 Geliştirilmesi Gereken Alanlar

Kuramsal İçeriğin Uygulamayla Bütünleşmesi: Kuramsal derslerin, öğrencilerde beklenen öğrenme etkisini yaratmadığı gözlemlenmiştir. Bu derslerin, daha fazla örnek uygulama ve proje ile desteklenmesi önerilmektedir.

Yabancı Dil Yeterliliği: Öğrenciler, özellikle mesleki yabancı dil kullanımı konusunda özgüven eksikliği yaşamaktadır. Bu nedenle, mesleki terminolojiye odaklanan yabancı dil içerikleri geliştirilmeli ve destekleyici kaynaklar sağlanmalıdır.

Bitirme ve Diğer Üst Sınıf Projelerinde Danışmanlık: Bitirme projesi ve diğer üst sınıf proje derslerinde danışmanlık yapısının daha yapılandırılmış hale getirilmelidir.

Proje Derslerinde Süre-Kapsam-Kredi Dengesi: Proje derslerinin içeriği ile ayrılan süre ve kredi miktarı arasında dengesizlik olduğu; bu durumun öğrencilerde zaman yönetimi ve motivasyon açısından zorluklar yarattığı tespit edilmiştir.

Fikri Mülkiyet ve Etik Konular: Fikri ve sınai mülkiyet hakları, tasarım hukuku ve etik ilkelere ilişkin kazanımların öğrencilere yeterince aktarılmadığı görülmektedir. Bu alanların içerik olarak daha görünür ve uygulamalı hale getirilmesi önerilmektedir.